

	Центрально-український державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Олігофренопедагогіка			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	016.02 Спеціальна освіта. (Олігофренопедагогіка)				
Освітня програма	Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)				
Форма навчання	денна				
Курс	3				
Семестр	6				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	105	
	Лекційні			26	
	Практичні/семінарські			24	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			55	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Завітренко Долорес Жораївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти				
Контактна інформація	d.z.zavitrenko@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Спеціальної освіти				
Факультет	Освітніх наук та мистецтв				
Предмет навчання	Курс Олігофренопедагогіка розкриває методологічні та теоретичні основи корекційної педагогіки, зокрема шкільної, науково-теоретичні засади корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розглянути історичний аспект розвитку теорії та практики спеціальної освіти, сучасні тенденції і проблеми організації педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розкрити особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах навчальних закладів загального типу; сформулювати у студентів знання, уміння та навички організації ефективної корекційної допомоги дітям з психофізичними порушеннями в інклюзивних групах, розуміння специфіки надання їм необхідної допомоги.				
Мета	Метою навчальної дисципліни « Олігофренопедагогіка » є: формування здатності до виконання професійних завдань освітнього та інноваційного характеру в закладах освіти України, ознайомлення та засвоєння студентами теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти.				

Компетентності	Інтегральна: ІК. Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. Загальні компетентності: ЗК-03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-06. Здатність використовувати інфор-маційні та комунікаційні технології. ЗК-07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-08. Здатність працювати в команді. ЗК-09. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Спеціальні компетентності: СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності. СК-4. Здатність планувати та орга-нізовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами. СК-6. Здатність реалізувати пер-сональні підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації). СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища. СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності. принципів, правил, прийомів і форм суб’єкт- суб’єктної комунікації. СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції. СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім’ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	РН05. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН06. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей. РН08. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність. РН09. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо. РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними

	порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль I. Теоретичні основи корекційної педагогіки ема 1. Корекційна педагогіка в системі наукових знань. Предмет і завдання корекційної педагогіки. Понятійно-категоріальний апарат корекційної педагогіки Тема 2. Методологічні і теоретичні основи корекційної педагогіки. Значення концепцій Л.С. Виготського для становлення і розвитку дефектології як науки. Тема 3. Види порушень психофізичного розвитку дітей. Тема 4. Основи дидактики корекційної педагогіки. Тема 5. Сучасна система освітніх послуг для дітей з особливостями психофізичного розвитку. Тема 6. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку. Тема 7. Включення (інклюзія) дітей з особливими освітніми потребами в дошкільні навчальні заклади загального типу. Тема 8. Механізми забезпечення процесу навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітньому просторі. Змістовий модуль II. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітньому просторі Тема 9. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку з особливостями психофізичного розвитку. Тема 10. Загальні вимоги до організації і змісту корекційно-педагогічного процесу в ДНЗ. Тема 11. Завдання розвитку дитини з особливими освітніми потребами в дошкільному навчальному закладі загального типу. Тема 12. Особливості індивідуалізації розвитку, навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами. Складання індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Тема 13. Організація спостережень за дитиною з особливими освітніми потребами в умовах навчальних закладів загального типу. Тема 14. Особливості взаємодії навчальних закладів та сім'ї, яка має дитину з особливими освітніми потребами. Педагогічні технології підтримки сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами. Тема 15. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітньому просторі.
Критерії оцінювання роботи студентів	Поточне оцінювання: здійснюється на семінарських заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального

	матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Критерії оцінювання роботи студента на занятті 5 балів - досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при зміні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки. 4 бали - відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа засвоєна. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки. 3 бали - відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються: переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує, лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки. 2 бали - студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності, оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.
Політика курсу	Вивчення навчальної дисципліни «Олігофренопедагогіка» потребує: активної пізнавальної діяльності здобувача вищої освіти на лекційних заняттях, виконання модульних контрольних робіт (тестових завдань), самостійної роботи, підготовки до практичних занять; роботи з нормативно-правовими документами, опрацювання рекомендованої літератури. Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, навчанні у співробітництві; плюралізмі думок як важливій основі розвитку критичного мислення студентів. Студент має право: - вільно висловлювати свої думки, аргументуючи їх знаннями провідних засад організації освітнього процесу; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

	- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. Студент зобов'язаний: - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати завдання для самостійної роботи; - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо). Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Центральнотукаїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка». У процесі навчання забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво. Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів.
Інформаційне забезпечення	Основна 1. Григор'єв А.Й. Діти з особливими потребами (Аномалії розвитку дітей). – Київ, 2005. -179 с. 2. Рацул А.Б., Шишова І.О., Рацул О.А. Корекційна педагогіка. Навчальний посібник. – Кіровоград: «КОД», 2012.- 356 с. 3. Синьов В.М. Основи дефектології: [навч. посібник] / В.М.Синьов, Г.М. Кобернік. – К.: Вища школа, 1994. – 143 с. 4. Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с. Допоміжна 1. Державна національна програма "Освіта": Україна ХХ століття – К.: Радуга, 1994. 2. Закон України «Про спеціальну освіту» (проект) //Міністерство освіти і науки// www.mon.gov.ua. 3. Концепція спеціальної освіти осіб з особливостями психофізичного розвитку в найближчі роки та перспективу. – К., 2003. 4. Саламанская декларация. Рамки действий по образованию лиц с особыми потребностями, принятые Всемирной конференцией по образованию лиц с особыми потребностями: доступ и качество. Саламанка. Испания, 7-10 июня 1994. – К., 2000. – 21 с. 5. Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні // Дефектологія. – № 2. – 2004. – С. 6-11.

	Методичне забезпечення 1. Тексти лекцій (в електронному варіанті). 2. Плани семінарських занять. 3. Завдання для самостійної роботи. 4. Навчальна програма дисципліни «Основи корекційної педагогіки» для педагогічних спеціальностей вищих закладів освіти // В.М.Синьов. - Київ: Інститут змісту і методів навчання, 2006. – 16 с. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів) 1. Бібліотека Верховної Ради України - http://lib.rada.gov.ua 2. Stanford Encyclopedia of Philosophy - http://plato.stanford.edu 3. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди - http://filosof.com.ua 4. Перший науковий філософсько-релігієзнавчий портал - http://tureligious.com.ua 5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - http://www.nbuv.gov.ua 6. Stanford Encyclopedia of Philosophy - http://plato.stanford.edu 7. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) - http://www.iep.utm 8. Загально-університетський бібліотечний фонд. 9. http://books.br.com.ua 10. http://dic.academic.ru 11. http://lib.mdpu.org.ua
Матеріально-технічне забезпечення	<i>Аудиторія теоретичного навчання, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проєктор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</i>